

2018

M.A.

4th Semester Examination

SANSKRIT

PAPER – SAN – 403(A)-Literature

Full Marks : 50

Time : 2 Hours

Answer all questions

The figures in the right hand margin indicate marks

Candidates are required to give their answers in their own words

as far as practicable

Illustrate the answers wherever necessary

(सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः । )

1. एकः प्रश्नः समाधेयः प्रत्येकविभागात् । 10X1

क) मृच्छकटिकमितिरूपकस्य नायिकायाः चारित्रिकवैशिष्ट्यं ग्रन्थदिशा आलोच्यताम् ।

अथवा

प्रकरणरूपेण मृच्छकटिकस्य सार्थक्यं प्रतिपादयत ।

ख) मुद्राराक्षसनाटकस्य राजनैतिकमहत्त्वं प्रतिपादनीयम् । 10X1

अथवा

चाणक्यचरितस्य वैशिष्ट्यानि यथाग्रन्थं प्रतिपादनीयम् ।

(Turn Over)

ग) रमणीयार्थप्रतिपादकः शब्दः काव्यम् – इति कस्य मतम् ? यथाग्रन्थं प्रतिपादनीयम् । 10X1

अथवा

काव्यभेदेषु प्रथमस्य काव्यभेदविषये ग्रन्थकारस्य पण्डितराजस्य मतमुपस्थपनीयम् ।

2. प्रत्येकविभागात् प्रश्नत्रयम्, अन्तिमातच्च प्रश्नचतुष्टयं समाधेयम्- 1X3

क) 1. मृच्छकटिकनाटके कति अङ्काः ? तत्र द्वितीयस्य अङ्कस्य नाम किम् ?

2. दारिद्र्यमरणयोर्मध्ये किं किमर्थञ्च श्रेयं चारुदत्तस्य ?

3. अस्य नाटकस्य भरतवाक्यं लेख्यम् ।

4. कः कुम्भीलकः ? कः चारुदत्तात्मजः ?

5. मृच्छकटिकस्य विदूषकः कः आसीत् ? प्रकरणे तस्य प्रकाशः प्रथमं कदा जातः ?

ख) 1. काशप्रभवकुसुमप्रन्तचपला पुरन्धीणां प्रज्ञा- कस्योक्तिरियम् ? कमभिलक्ष्य ?

2. कः चन्दनदासः ?

3. संसारे सिद्धिः कतिविधा ? काश्च ताः ?

4. कः आहितुण्डिकः ?

5. को नाम शकटदासः ? स केनोपायेन बध्यस्थानात् मुक्तो जातः ?

ग) 1. रसगङ्गाधरः- इत्यस्य का तावत् व्युत्पत्तिः ?

2. के ध्वनिवादिनः ?

3. रसवदेव काव्यम्- इति कुत्र वर्णितम् ?

4. यथाग्रन्थं प्रतिभात्वं निरूपणीयम् ।

5. प्रागुक्तसरणिरेव ज्यायसी- अत्र प्रागुक्तसरणिः का ?

(Internal Assessment-10)